

E. O.

"Kartki z dziejów huty << Batory >>", Alojzy Loch, Gerard Szendzielorz, Katowice 1956 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 2/1, 178-179

1957

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



Georg Lukács, *Beiträge zur Geschichte der Ästhetik*. Berlin 1956, s. 439.

Zbiór studiów wybitnego uczonego węgierskiego dzieli się na dwie grupy: pierwsze rozprawy powstały w latach trzydziestych bieżącego stulecia, inne już po wojnie i wyzwoleniu.

Na całość składają się następujące studia: o estetyce Schillera (szkic napisany w roku 1935), Hegla (1951), Czernyszewskiego (1952), Marksa i Engelsa (1945), Fryderyka Teodora Vischera (1934), Nietschego jako prekursora faszystowskiej estetyki (1934) oraz Franciszka Mehringa (1933). Książka obejmuje więc jedynie fragmenty zagadnień wiążących się z dziejami estetyki.

Dawniejsze, przedwojenne studia Lukácsa pochodzą z czasów, gdy starał się on wykazać, że rozproszone i niekiedy przypadkowe wypowiedzi Marksa i Engelsa na temat estetyki noszą charakter konkretnego systemu naukowego. Pisząc swe rozprawy po wojnie, autor miał tę pracę już poza sobą i zapoznawał swych czytelników — jak sam pisze we wstępie — z teoretycznym dorobkiem estetyki radzieckiej.

Orientację czytelników ułatwia indeks nazwisk i tytułów.

W. V.

Bolesław Skarżyński, *L'histoire de la médecine en Pologne. Aperçu sur son évolution*. PZWL „Editions Médicales d'Etat“, Varsovie (bez daty wydania), s. 24.

Wydana z okazji odbywających się w 1956 r. kongresów Historii Nauki i Historii Medycyny książeczka prof. Skarżyńskiego daje krótki przegląd rozwoju historii medycyny w naszym kraju. Przeznaczona dla czytelnika obcego, broszura ta jest ciekawa również dla polskiego historyka nauki, dając zwięzłe i interesująco napisane ujęcie mało u nas znanego tematu.

Starannie wydana pod względem graficznym książka napisana jest jednak francuszczyzną (nieznanego tłumacza) dosyć chropawą.

E. O.

Alojzy Loch, Gerard Szendzielorz, *Kartki z dziejów huty „Batory“*. Wydawnictwo „Śląsk“, Katowice 1956, s. 268.

Z dużą radością witamy każde wydawnictwo zajmujące się historią naszych wielkich zakładów produkcyjnych. Z tym większą radością witamy *Kartki z dziejów huty „Batory“*, gdyż pisane są przez pracowników tej huty. Słusznie w przedmowie dr J. Kokot łączy fakt napisania tego „pracowniczego pamiętnika“ z powstawaniem w śląskich fabrykach i kopalniach „postawy, psychiki i moralności nowego gospodarza przemysłu“ i słusznie kończy swą przedmowę słowami: „czekamy na Lochów i Szendzielorzów pozostałych śląskich zakładów pracy“.

Kartki dają przegląd dziejów huty od jej powstania w 1872 roku do chwili obecnej. Główną uwagę autorów pochłaniają stosunki wytwórcze oraz obraz społecznych warunków pracy w hucie. Pewną ilość miejsca poświęcają jed-

nak również i technice produkcyjnej, opisując np. pierwotny proces wyrobu stali w pudlingarniach (mylnie nazywając je „pudlarniami“) czy osiągnięcia techniczne lat ostatnich.

Praca nie ma charakteru monografii, lecz jedynie pamiętnikarskiego źródła historycznego. Może to tłumaczyć spotykające się błędy, jak np. pojawienie się na s. 218 „Instytutu Techniki Naukowej“, który — o ile mi wiadomo — nigdy w Polsce nie istniał.

E. O.